

حسین شب نموده دار

درسی از خداشناسی

گوشه‌ای از اندازه‌ها

دستگاه باشکوه پرهیمنه جهان آفرینش ، از اقیم ناستاره بدوچیز وابستگی دارد : یکی مواد و عناصری که در اساس ساختمان آن دخالت دارد و دیگری اندازه و حساب که حدود و مرازهای موجودات را تعیین میکند . و همانطور که اگر مواد و عناصر نداشتم ، جهانی نداشتم ، اگر اندازه و حساب‌هم نبیود جهان کنونی نیز نمیداشتم .

حکومت حدواندازه بر تمام موجودات ، جزئی و کلی ، جماد و نبات حیوان و انسان ، زمین و آسمان ؛ ثابت‌لایزال است ، و هیچ موجودی نمیتواند از ذیر پار حکومت آن شانه خالی کند ، زین اشانه خالی کردن با اذست دادن هستی و بالاقل با اذست دادن سلامتی خود ، مساوی و برابر است ۱۱

فی‌المثل ، هر انسانی احتیاج کامل با آب دارد ، زیرا حیات او وابسته با آب است ولی همین آب اندازه دارد و اگر از اندازه خود تجاوز کرد با مرگ انسان همراه است ، و همین‌طور نسبت ببغدا و حرارت وغیر اینها امر وظی ثابت شده است که اختلاف عناصر منبوط با اندازه و شماره الکترونهایی است که در اطراف هسته‌اتمی در گردشند ۱۱

اکنون بجندتا از اندازه‌هایی که در رسیدن نور خورشید بزمین‌ما بکار رفته است ، واگر همین اندازه همانبود ، وضع ما ، و زندگی ما ، بطور قطع این سروسامان فلی را نداشت توجه میکایم :

۱. در این فضای پهناور ، کرات روشن و ستارگان نورانی فراوانی هستند که بسیاری از آنها از خورشیدما بزرگتر و نورانی ترند ۱۱ و بعضی از آنها کوچکتر و کم نوربرند .

خورشید ما با اندازه سیصد تریلیون $300,000,000,000$ شمع روشنایی دارد و ستاره شعرای یمانی 26 برابر خورشید روشنایی دارد، و حرارت آن نیز بتناسب همین روشنایی حیرت انگیز، بیشتر از حرارت خورشید است.

ولی قدرت روشنایی بعضی از ستارگان اگر تعجب نکنید پانصد هزار ($50,000$) برابر خورشید است 11 و روشنایی یک دقیقه آن فقط با اندازه روشنایی یکسال خورشید هاست 11

واز آنطرف در همسایگی ستاره شعرای یمانی، ستاره‌ای است که با اندازه $14,000$ شمع روشنایی دارد. حالا فرض کنید که به جای خورشید کنونی شعرای یمانی واقع بود؛ و زمین مامیخواست ازنور و حرارت او استفاده کند، ولی آیا میدانید چه میشد؟ فقط آب تمام دریاهای واقیانوس‌ها بهالت غلیان و جوش در می‌آمد و بخار میشد 1 و پر واضح است که با این حساب اصل حیات و زندگی از زمین رخت بر می‌بست، و خدا حافظی میکرد و میرفت 1

و اگر آن ستاره هم پدیده برجای خورشید بود، دیگر نه زمینی می‌مایند و نه زمانی زیرا در آینصورت خود زمین بیچاره هم بشکل بخاری در می‌آمد و از بین میرفت 11

ولی اگر همسایه شعرای یمانی جای خورشید را میگرفت بر عکس تمام اقیانوس‌ها و دریاهای منجمد میشد و از این راه حیات و زندگی بمگو و نیستی تبدیل میشد (1)

از اینجا بدست آمد که همین خورشید اندازه و باب زمین است 1 ولی ناگفته نماند که تازه نوری که از همین خورشید هم بزمین میرسد و خیمه باشکوه و جلال حیات پیر کت او پیاشده است تقریباً یک قسمت از 230 میلیون قسمت نوری است که از خورشید در فضا پراکنده می‌شود 11

۲- در مقامه (رزقهای آسمانی) گذشت که یکی از شما عهای خورشید اشمه ماوراء بنفش است، و یکی از فوائد پیشمار آن قتل عام میکر بهائی است که در هوا منتشر ند ولی همین اشعدارای خطرها و مضرات من گباری هم هست، زیرا اشنه

ماوراء پنجه تا وقتی طول موجش از سده هزار میلیمتر بیشتر است، جز آفتاب زدگی مختص چیزی تولید نمیکند. اما آن اشنهای که طول موجشان اذاین مقدار کمتر است بجای آفتاب زدگی سوختگی ایجاد مینمایند او موجوداتی که در مر من تابش آنها واقع میشوند کاملاً کتاب خواهد شد^(۱)

ولی برای اینکه این اشنهای اندازه و حساب بزمین برسد مانند بنام او زون که در تمام فضا پخش است سر راه آن قرار گرفته و نمیکنارد همه آن اشنه بزمین برسد.

او زون گازی است که بیوی آن فوق الماده نفرت آور است، و اندازه خود آن هم بمقداری است که اگر آنرا با اشاره جوی فعلی بدور زمین گرد آورند ضخامت آن فقط سه میلیمتر خواهد بود و فعلاً وضع چنین است که اگر او زون به $\frac{2}{3}$ مقدار کنو نی تقلیل باشد نور خود شید در مدت کمی همه موجودات را تبدیل به غال مینماید و اگر بجای سه میلیمتر ضخامت قطر «او زون» دارای شش میلیمتر ضخامت بشود باز هم مادچار سر نوش شومی خواهیم گشت و آن اینکه بواسطه توسعه روز افزون میکر بها همه مامدومن خواهیم شد (۲)

۳- اندازه فاصله خورشید با زمین فعلاً بطور متوسط ۱۵۰ میلیون کیلومتر است و با این اندازه فاصله است که وضع ماودیگر موجودات سراسر مانند دارد و در راه و آسایش بسیار میپیریم.

ولی اگر این فاصله دو برابر فاصله کنو نی بود، روی فانو نی که در جای خود ذکر شده است حرارتی که از خورشید بزمین میرسد به $\frac{1}{4}$ تقلیل پیدا میکرد و گردش حرکت زمین که ساعتی ۱۰۰۰ میل است بنصف تقلیل مییافت و قهر افضل زمستان هم دو برابر میشد، و در نتیجه تمام موجودات زنده زمین منجمد میشدند و حیات وزندگی بر روی آن ممتنع و محال میگردید؛ و اگر آن فاصله نصف دوری و فاصله حلال میبود حرارت زمین چهار برابر حرارت کنو نی میشد و سرعت حرکت زمین دو برابر میشد، آنگاه اوضاع فصول بهار، تابستان، پائیز و زمستان بهم میخورد، و آنها بخار میشد، و اصولاً زمین قابل سکونت نبود (۲)

(۱) اذاتم تأسیاره

(۲) التکامل فی الاسلام - ج ۳

۴ - گرداگرد زمین را بضخامت یکصد کیلومتر هوا فراگرفته است که آنرا جوزه‌هین مینامند، و نتائج بسیاری برای ما دارد.

از جمله‌ای گرچو زمین نبود روزها براثر تابش آفتاب حرارت در سطح زمین بصدر رجه بالای صفر میرساند یعنی تمام آب دریاها بجوش می‌آمد؛ خون در رگهای ما می‌جوشید، و شیر در پستان مادران (۱) پس جوانین نیز باعث شده که حرارت خورشید باندازه بزمین برسد تازه‌گی ما مرغ باشد و بتوانیم نفس راحتی بکشیم.

قرآن‌کریم و اندازه‌ها

کتاب مقدس، قرآن که از راههای گوناگون به مدارس خداشناسی میدهد، و فکر و اندیشه‌هارا بسوی خالق بی بدلیل متوجه می‌سازد، از این رهکنده‌هم که راه هندسه و اندازه جهان است دلهای ما را بطرف اندازه گیری‌دان و طراح بزرگ تواننا سوق میدهد.

در سوره رعد می‌فرماید: «کل شیء عنده بمقدار آیه ۸۴ یعنی و همه چیز نزد او باندازه است» در سوره قمر می‌فرماید: «ناسا کل شیء خلقناه بقدر آیه ۴۹ یعنی «ماهمه چیز را باندازه آفریده‌ایم».

در سوره حجر می‌فرماید: «وان من شیء الا عندنا خزانه و ما نزل له الا بقدر معلوم آیه ۲۱ یعنی: «هیچ چیزی نیست مگر آنکه خزینه‌های آن نزد ماست، و آن را جز باندازه معین نازل نمی‌کنیم».

در آیات کریم‌دادیگر نیز این حقیقت را گوشزدنموده است.

ذهی قدرت که در حیرت فزودن چنین ترتیب‌ها داند نمودن

* * *

توئی کاسمان را بر افرادی
ذگرمی و سردی و از خشک و تر
سرشی باندازه یکدیگر
که به زآن نیارد خرد در شمار
چنان بر کشیدی و بستی نگار
همه‌ندس بسی جویده از رازشان